

دوشنبه 15 اردیبهشت 1393 - 5 رجب 1435 - 5 مه 2014

صدور تاریخی‌ترین سند مبارزه امام خمینی(ره) برای دعوت به قیام برای خدا (1323 ش)...

14 اردیبهشت درگذر تاریخ

* صدور تاریخی‌ترین سند مبارزه امام خمینی(ره) برای دعوت به قیام برای خدا (1323 ش)
اشاره:

حضرت امام خمینی(ره) در 15 اردیبهشت 1323 ش برابر با 11 جمادی‌الاول 1363 در سن چهل و دو سالگی، اولین بیانیه سیاسی خود را صادر کردند. در این بیانیه، قیام برای خدا را تنها راه اصلاح جهان عنوان کرده که آن، فلسفه بعثت همه انبیای الهی بوده است. ایشان در ادامه، صریحاً علمای اسلام و جامعه اسلامی را به قیام عمومی فراخواندند و نسبت به سکوت در برابر توطئه‌های ضد اسلام هشدار دادند.

* انحلال رسمی حزب توده
به دلیل خیانت (1362 ش)

اشاره:

حزب توده ایران در سال 1320 ش با مرام کمونیستی تشکیل شد. اما طولی نیز نکشید که این حزب به عامل و مزدور شوروی در ایران تبدیل گشت و جریان ملی شدن صنعت نفت ایران خیانت کرد و در ازای اعطای امتیاز نفت جنوب به انگلیس، خواستار واگذاری نفت شمال ایران به شوروی شد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، پس از افشای نقش حزب توده ایران در طرح کودتای شوروی علیه انقلاب اسلامی ایران در سال 1361، مسئولان نظام جمهوری اسلامی، ادامه فعالیت این حزب را بر خلاف مصالح نظام تشخیص داده و پس از دستگیری سران آن، حزب توده را منحل اعلام کردند.

* صدور فرمان اجرائی دولت آمریکا در تحریم اقتصادی جمهوری اسلامی ایران (1374 ش)
* درگذشت شاعر توانا و ادیب معاصر استاد «محمدعلی مردانی» (1378 ش)

اشاره:

استاد محمد علی مردانی، در ده سالگی به مرثیه و مدیحه‌سرایی پرداخت و در تکایا و مجالس سوگواری اباعبدالله الحسین(ع) مرثیه‌سرایی می‌کرد. مردانی شاعری اخلاص پیشه و عارفی وارسته بود و نسبت به چهارده معصوم(علیهم السلام) اخلاص کامل داشت. استاد مردانی در طول عمر خود توفیق تألیف و گردآوری حدود هفتاد مجموعه شعر را یافت که اغلب آنها به چاپ رسیده و مجموعه آفتاب، ادبیات عاشورا، همراه با کاروان، حریم عشق، راهیان عاشورا، فروغ ایمان و نوای رزمندگان از آن جمله است.

استاد مردانی سرانجام پس از تحمل سال‌ها

رنج بیماری در نیمه اردیبهشت 1378 ش برابر با

18 محرم 1420 ق در 77 سالگی بدرود حیات گفت و در قطعه فرهیختگان بهشت زهرا به خاک سپرده شد.

* رحلت محقق فرزانه و پژوهشگر نهج‌البلاغه حجت الاسلام «محمد دشتی» (1380 ش)
اشاره:

استاد فرهیخته، حجت الاسلام شیخ محمد دشتی در سال 1367، مؤسسه تحقیقاتی امیرالمؤمنین(ع) را بنیان نهاد و با کمک گروهی از محققان، کتاب‌های ذیل را فراهم نمود: فرهنگ سخنان معصومین در

15 جلد، تحلیل تاریخی سیاسی معصومین در 14 جلد و سیره امام علی(ع) در 15 جلد،

ترجمه نهج البلاغه، فرهنگ واژه‌ها، موضوعات کلی و معارف نهج‌البلاغه در 4 جلد، اسناد و مدارک نهج‌البلاغه و ده‌ها اثر دیگر. ایشان در بازگشت از سفر تبلیغی خویش از کاشان در 5 اردیبهشت 1380 دچار سانحه تصادف شد و پس از گذشت ده روز،

در 15 همان ماه برابر با 11 صفر 1422 ق در پنجاه سالگی بدرود حیات گفت و در حرم مطهر حضرت معصومه(س) به خاک سپرده شد.

* اعلام عزای عمومی در پی دریافت خبر شهادت جمعی از علما در عراق (1382 ش)
اشاره:

در پی اعلام خبر شهادت 182 تن از فضلا و علمای حوزه علمیه نجف اشرف که 138 تن از آنان ایرانی و مابقی از دیگر کشورها بوده‌اند و تصور می‌شد در زندان‌های رژیم بعثی عراق به سر می‌برند، روز 15 اردیبهشت 1382، عزای عمومی اعلام شد و کلیه حوزه‌های علمیه جهان تشیع، تعطیل گردیدند.

* روز بزرگداشت «شیخ صدوق» دانشمند شهیر شیعه
اشاره:

ابوجعفر محمد بن علی بن بائویه معروف به

شیخ صدوق در حدود سال 306ق و با بشارت حضرت صاحب الزمان(عج) در

شهر مقدس قم به دنیا آمد. وی پس از آنکه به مرتبه بالائی در علم رسید، برای درک محضر اساتید بزرگ و حدیث شناسان آن دوران، سفرهای علمی خود را آغاز کرد و از بیش از 200 تن از دانشمندان بزرگ عصر بهره برد. پس از سفر به بغداد، شهرت علمی او آنچنان دانشمندان آن دیار را تحت تأثیر قرار داده بود که تمام آنها را مجذوب خود کرد و از شعاع وجودی خود بهره‌مند ساخت.

کتاب عظیم «من لایحضر الفقیه» در 4 جلد به عنوان یکی از ارکان کتب اربعه شیعه، شامل شش هزار حدیث و بر اساس موضوعات مختلف فقهی و نیز کتاب مدینه العلم در

10 جلد که مفقود شده، امالی، خصال، عیون اخبار الرضا(ع) و علل الشرایع از جمله سیصد کتاب ارزشمند این عالم کم‌نظیر شیعه می‌باشند. شیخ صدوق در اواخر عمر به درخواست شیعیان شهر ری، ساکن آن شهر شد تا اینکه در سال 381ق در 75 سالگی درگذشت و در مکانی که به نام او مشهور است به خاک سپرده شد.

5 رجب درگذر تاریخ

* شهادت «ابن سکیت» عالم لغوی و ادیب مسلمان به دستور متوکل عباسی(244 ق)
اشاره:

ابویوسف یعقوب بن اسحاق خوزی معروف به ابن سکیت اهوازی، عالم، شاعر، لغوی، راوی و ادیب مشهور ایرانی و شیعی مذهب، در سال 186 ق در قریه‌ای در خوزستان به دنیا آمد. وی هیچ‌گاه از دانش‌اندوزی باز نایستاد و در رشته‌های مختلف علوم تدریس می‌کرد. ابن سکیت از خواص اصحاب

امام جواد و حضرت امام هادی(علیهما السلام) بود. وی عشق و علاقه‌ی وافری به آل‌علی(ع) داشت و در اظهار عقایدش بی‌پروا بود. ابن سکیت، معلم فرزندان متوکل، خلیفه‌ی ستمکار عباسی بود و در ابراز شیعی‌گری خود، زبانی بی‌پاک داشت، چندان که جان خود را نیز به خاطر آن از دست داد. روزی متوکل که با اهل بیت(ع)، دشمنی سرسختی داشت از او پرسید که آیا فرزندان من بهترند یا پسران امام علی(ع)؟ ابن سکیت در جواب گفت: من، تو و فرزندان تو را با قنبر، خادم علی(ع) برابر ندارم. متوکل برآشفته و فرمان داد زبان وی را از قفا بیرون کشند. غلامان او را به بدترین صورت شکنجه کرده و کشتند. ابن سکیت متخصص لغت و شعر عرب بود و بیش از بیست اثر از خود بر جای گذاشته است که اصلاح المنطق و الالفاظ و الاضداد از آن جمله‌اند.

* درگذشت «ابن بَئَاء»

دانشمند علوم قرآنی(470 ق)

اشاره:

ابوعلی عبدالله بن بَئَاء، دانشمند علوم قرآنی،

محدث و فقیه مسلمان، از محققان در زمینه‌های تاریخ، اخلاق، حدیث، کلام و لغت بود و تألیفات متعددی از خود به جای گذارد. تعداد تألیفات ابن بَئَاء را تا

150 جلد ذکر کرده‌اند که البته تنها سه اثر او به صورت نسخه‌ی خطی در کتابخانه‌های بزرگ دمشق نگهداری می‌شود. وفات ابن بَئَاء در 85 سالگی واقع شد.

* رحلت عالم بزرگوار

آیت الله «سید علی یثربی کاشانی» (1379 ق)

اشاره:

آیت‌الله سیدعلی یثربی کاشانی در

سال 1311 ق در عتبات عالیات متولد شد. ابتداء نزد پدر بزرگوارش آیت‌الله سید محمدرضا پُشت مشهدی و دیگر اساتید، مقدمات و سطوح را به پایان رساند. سپس در

سال 1331 به حوزه‌ی درس آیات عظام علامه محمدکاظم یزدی(صاحب عُرْوَةُ الْوُثْقَى)،

شریعت اصفهانی، آقا ضیاءالدین عراقی و میرزای نائینی حاضر و از آنان بهره‌مند گردید. آیت‌الله یثربی در سال 1339 ق به درخواست پدرش به کاشان رفت، در حالی که در وقت حرکت، استادش آقا ضیاءالدین عراقی، او را با اشک بدرقه نمود. پس از ورود به کاشان، از طرف آیت‌الله حائری یزدی مؤسس حوزه‌ی علمیه‌ی قم از آیت‌الله یثربی خواسته شد تا به قم آمده و به تدریس بپردازد. آیت‌الله یثربی در سال 1341 ق راهی قم گردید و حلقه‌ی درس خود را تشکیل داد. حضرات آیات عظام سید شهاب الدین مرعشی نجفی، سیدمحمدباقر محقق داماد، حضرت امام خمینی و میرزاهاشم آملی از شاگردان برجسته‌ی این فقیه بزرگوار می‌باشند. وی در

سال 1347 که پدر گرامیش فوت نمود، به کاشان مراجعت کرد. این عالم ربانی در 68 سالگی وفات یافت و با تشییع بی‌نظیری در کاشان در جوار قبر پدرش درصحن

امامزاده حبیب بن موسی(ع)

مدفون گردید.

5 ماه می درگذر تاریخ

* تولد «آلفرد کبیر» امپراتور بریتانیا معروف به نجیب‌ترین پادشاه انگلستان (848م)
* تولد «کارل مارکس» فیلسوف آلمانی و بنیان‌گذار فلسفه ماتریالیسم تاریخی (1818م)
اشاره:

کارل مارکس، فیلسوف آلمانی و بنیان‌گذار مکتب مارکسیسم، در 5 مه 1818م در خانواده‌ای یهودی در آلمان به دنیا آمد. هرچند در آینده اعتقادات دینی‌اش را به فراموشی سپرد. وی در 1848 با همکاری فردریش انگلس، فیلسوف هموطن خود، عقایدش را در کتاب مانیفیست کمونیست ارائه کرد. دو سال بعد، مارکس به علت فعالیت سیاسی از آلمان تبعید شد و تا پایان عمر در انگلیس اقامت کرد. مارکس همچنین به کمک فردر یک انگلس، فیلسوف هموطن خود، زیربنای فلسفی کمونیسم را که بر مبنای ماتریالیسم دیالکتیک استوار شده، پی‌ریزی کرد و با تجزیه و تحلیل تاریخ از نظر فلسفه مادی یا ماتریالیسم تاریخی آن را تکمیل نمود. ماتریالیسم دیالکتیک در واقع تلاشی برای اثبات ماده از طریق منطق دیالکتیک است که به طور خلاصه وجود هرگونه نیروی ماوراءالطبیعه را نفی و انکار می‌کند. مارکس معتقد بود که تکامل بشر از نظر تاریخی، نتیجه تکامل ابزار تولید و مالکیت آن بوده است. وی پیش‌بینی می‌کرد با سقوط سرمایه داری توسط پرولتاریا یا طبقه کارگر، دیکتاتوری پرولتاریا به وجود خواهد آمد و پس از آن، این رژیم نیز به نفع یک جامعه بدون طبقه و دولت، کنار خواهد رفت.

کارل مارکس سرانجام در 14 مارس 1883م در 65 سالگی درگذشت اما افکارش در قالب‌های گوناگون، تاحدود یک و نیم قرن در جهان مطرح بود تا آن که در اوایل دهه 1990 میلادی، با فروپاشی بزرگ‌ترین کشور کمونیستی جهان یعنی شوروی، نادرستی افکار و پیش‌بینی‌های مارکس روشن شد.
* مرگ «ناپلئون بُناپارت» امپراتور فرانسه در تبعیدگاه خود در جزیره سنت هِلن (1821م)
اشاره:

ناپلئون بُناپارت امپراتور قدرت‌مند فرانسه، در پانزدهم اوت 1769م در جزیره گرس در نزدیکی ایتالیا متولد شد. وی در کودکی راهی فرانسه شد. ناپلئون در آغاز انقلاب کبیر فرانسه، درجه ستوان یکمی داشت و در جریان وقایع خونین حکومت ترور، با درجه سروانی در پاریس خدمت می‌کرد. وی در سال 1795م به دلیل نزدیکی و دوستی با دولت‌مردان فرانسوی به فرماندهی نیروهای فرانسه در ایتالیا منصوب شد و پس از آن، ناپلئون برای دستیابی به مقام امپراتوری فرانسه تلاش کرد تا اینکه در دوم دسامبر 1804م

به عنوان امپراتور فرانسه تاج‌گذاری نمود. این امپراتور قدرت‌طلب در اندیشه کشورگشایی و توسعه متصرفات خود در نقاط مختلف جهان بود، از این رو در دوران حکومتش، جنگ‌های متعددی با سایر کشورها کرد و قسمت‌های زیادی از اروپا را به تصرف در آورد. اما از سال 1812م و به دنبال لشکرکشی نافرجام به روسیه، قدرت ناپلئون رو به ضعف نهاد و پس از شکست در برابر ارتش مشترک انگلیس، روسیه و اتریش در سال 1814، در ششم آوریل آن سال، اجباراً از حکومت کناره‌گیری کرد و متحدین اجازه دادند با حفظ عنوان امپراتور،

حاکم جزیره اِلِب در دریای مدیترانه باشد. با این حال ناپلئون ده ماه بعد در اواخر فوریه 1815 از این جزیره گریخت و به فرانسه رفت و مدت صد روز دیگر حکومت کرد. این دوران که به حکومت صد روزه معروف شد، با نبرد واترلو به پایان رسید. از این رو، ناپلئون بار دیگر ناچار شد دست از پادشاهی بکشد ولی متحدین به تقاضای او برای تفویض مقام امپراتوری فرانسه به پسر وی اعتنا نکردند. ناپلئون این بار به جزیره دور دست سیئت هِلن در جنوب اقیانوس اطلس تبعید شد و پس از شش سال در پنجم مه 1821م در پنجاه و دو سالگی در همین جزیره درگذشت.

* اولین مسافرت فضائی آمریکا توسط «آلن بارتلت شپرد» (1961م)
اشاره:

گرچه آرزوی پرواز در فضا و تسخیر آسمان از ایده‌های بشر از زمان‌های قدیم بود، اما تا قرن بیستم و به ویژه نیمه دوم آن، دستیابی به این ایده و عملی کردن آن ممکن نشد. در طی این سال‌ها، بشر، پرواز به کمک پرندها، استفاده از بال‌های مصنوعی، ساخت بالن و اختراع و پرتاب راکت‌های موتوردار و... را آزمود. با این حال، پس از جنگ جهانی دوم، دانشمندان روسیه به مطالعه و تحقیق در این زمینه پرداختند و ابتداء با ساختن ماهواره اسپوتنیک، آن را به وسیله موشک در مدار زمین قرار دادند. هم‌زمان با روس‌ها، امریکاییان نیز به رقابت برخاستند و با ساختن فضاپیما، به دنبال برتری بر رقیب سیاسی - نظامی خود در فضا برآمدند. یکی از طرح‌های آمریکا در این زمینه، طرح پرتاب فضا پیمای مرکوری بود که از سال 1959م در دستور کار قرار گرفت. در اجرای این طرح برای نخستین بار در تاریخ آمریکا در 5 مه 1961م، این کشور توانست آلن بارتلت شپرد را روانه فضا نماید. در جریان این سفر فضایی، بارتلت شپرد به مدت 15 دقیقه و 22 ثانیه در فضا قرار گرفت و سپس همراه با فضاپیمای خود در اقیانوس اطلس فرود آمد. هدف اولیه از این طرح، بررسی امکان زنده ماندن انسان در فضا بود. لازم به ذکر است که 23 روز پیش از این سفر فضاورد آمریکایی، یوری گاگارین، فضاورد روسی در 12 آوریل 1961م برای اولین بار در تاریخ بشر با یک سفینه فضایی به دور کره زمین گردش کرده بود.

* درگذشت «بابی ساندز» مبارز بزرگ ایرلندی (1981م)

